

August 2009

I denne utgaven:

Leder, s.2
Rydding på møter, s.2
Studiegruppe forslag, s.3
Operatur 2009, s.4
Turopplegg, s.4
Litteraturgruppeskriv, s.4
Nettsiden vår, s.4
Faglige kurs fra nyttår, s.4
Medlemsbrev om samordning, s.5
Hamsunforedrag, s.6
Dikt av Hamsun, s.6
What Marriage I s, s.6
Retteskrivning, s.7
Tanker, s.7
Det bästa, s.7
Nye ord, s.7
Utsagn, s.7
Om foredragene fremover, s.8
Oppfordring ved sykdom, s.8
Gruppetur til ODIM, s.9
Kontakter til studiegrp.ledere, s.10
Adresseendringer, s.10
Støtt vår sponsor, s.11
Tillitsmenn I 2009, s.12
Redaksjonskomite, s.12
Om U3A-konseptet, s.12
Møteliste for stud.grp., s.12
Om medlemskap, s.12

Du finner mye informasjon på nettsidene våre:

www.puiaa.no

Foredragene i Pensjonistuniversitetet i Ålesund høsten 2009

Torsdag 27.august: Høstmyldring med AaFK — AaFK gjør noe med deg.... v/ Byen vårgruppen, **OBS! på Høgskolen, Naftadiupet kl. 1800**

Torsdag 17.sept: Kriminalitets- og rusutfordringer i eit samfunnsperspektiv v/ Arne Johannessen, Politiets Fellesforbund.

OBS! Dette blir i lokalet **Sukkertoppen** på Høgskolen kl.1100. Gå inn i rotunden i 2.etasje fra nordsiden.

Torsdag 24.september: By-utvikling eller by-avvikling? v/ Liv Møller-Christensen, på Høgskolen kl 1800

Mandag 12.oktober: Toleranse i en flerkulturell verden v/Gunnar Stålsett, på Høgskolen kl 1800

Torsdag 29.oktober: FylkesFOTOarkivet i M&R: Hvem er damene med hatt og herrene med bart? v/ Ragnar H. Albertsen, på Høgskolen kl 1800. Vi søker opp personer ut fra forslag fra salen.

Torsdag 26.november: Darwin v/ Knut Sjøstad, på Høgskolen kl 1800

I januar får vi bl.a besøk av en velkjent person, mer når det er helt klart.

25.februar 2010 er det årsmøte

Studiegruppene er under sterk utvikling

Møteplanen for alle 19 gruppene finner du på siste side.
Vurder gjerne om det er noe som du kan være med på her.
Se også spesielt på side 3 om nye grupper som er under dannelse

Les-e-bok

Man kan fundere på hva Johann Gensfleisch zum Gutenberg (født ca. 1397, død 3. februar 1468) ville ha tenkt om han hadde levd idag. Flere trykketeknikker var i bruk i Kina og Korea lenge før han fant en metode for å støpe løse bokstavtyper som kunne settes sammen til tekstformen som var med på å utvikle boktrykkerkunsten slik vi kjenner den idag. Vi hadde universiteter og læresteder i lange tider før dette, og vi kommer til å ha læreanstalter fortsatt. Men det synes å være store endringer på gang, noe han sikkert ville ha hatt tanker om.

Matthew Robson, 15 år, fikk i sommerjobb i Morgan Stanley i oppdrag å kartlegge medievanene til ungdom. Han fant at 15-åringene ikke orker å lese aviser, eller se på det vi kaller vanlige TV-program. De bruker mobiltelefonen som hovedkilde for kommunikasjon, og legger penger igjen for dataspill og konserter. Men alt skal helst være gratis, jfr. PirateBay og ulovlig nedlasting av musikk i stor stil.

Fylkeskommunene har nå opprettet Nasjonal Digital Læringsarena, www.ndla.no, hvor lærebøkene er tilgjengelig i digital form, men ikke i papirform. Så diskuteres det intenst om fordeler og ulemper. Hensikten er først og fremst å spare penger gjennom effektivitet, men, sies det, på bekostning av kvalitet. Elevene får dog nye muligheter, som animasjoner, fysiske demonstrasjoner og simulering om mediet utvikles riktig. Feil rettes, ajourføring blir enklere, og kvaliteten kan forbedres. Blir det trettende å lese på skjerm kan man selv trykke ut bare det som er aktuelt.

Nasjonalbiblioteket lanserer nå www.bokhylla.no hvor det ligger 12.000 bøker gratis tilgjengelig allerede. Det gir en ny måte å tilegne seg kulturarven på. Ved å stille søkeord vil alle bøker som dekker dette være tilgjengelig på sekunder.

E-boklesere har gjennom www.worldbookfair.org / www.archive.org / www.worldpubliclibrary.org / www.ebooksabouteverything.com / og www.pg-news.org/ adgang til 3.000.000 bøker og ytterligere 2 mill. lydfiler, filmer, musikkfiler, etc.

Bokbransjen omsetter for 200 mill. kroner i lydbøker, men bransjen ser en reduksjon i veksten fordi flere laster ned fra piratsider på nettet. Nyere teknikker gjør det mulig å laste ned samtlige Harry Potter-bøker til én eneste MP3 CD, f.eks. Og lydbokforlagene har suksess.

Avismedia forsøker å legge over fra papir til nettsider, leter etter finansiering av driften videre, og lurert på hvilken rolle journalisten vil få. Vil brukere slippe lettere til? Blir det enklere for hvem som helst å utgi sitt eget arbeid, og trykke opp bare det som blir bestilt for direkte levering, for en rimelig penge? Hva skjer med bokhandleren på hjørnet?

I Pensjonistuniversitetet har vi en spredning i våre 19 studiegrupper som er berørt av dette (litteratur, media, data, fagfelt i en eller annen form). Vi er vel hjertelig enige om at papiret er den bærende av all informasjon, og vil fortsatt være det, men at det er elementer som vi kan ta i bruk når det passer inn.

Nyere forskning bekrefter det vi vet fra før, at hjernen holdes best i form ved å bruke den aktivt. Episodisk minne holder seg stabilt frem til 65-årsalderen, og svekkes deretter bare langsomt. Detaljkunnskap (semantisk minne) fungerer bedre og bedre helt til 70-årene, og avtar så langsomt.

Siden informasjonsflommen er uten grenser tilpasser hjernen seg til mer abstrakt tenking, slik at hjernen får større kapasitet, sies det.

Derfor er det fortsatt bare å benytte det skrevne ord - i en eller annen form. Vær med på foredragene og diskusjonene, og kos deg med likesinnede i studiegruppene.

Men kanskje Gutenberg ville ha vært den som frontet utviklingen som nå skjer, om han hadde vært tilstede? Hva sier media- og litteraturgruppene våre om utviklingen?

Sjur

Husk servering og rydding etter foredragene

Styret ber gruppene være oppmerksom på hjelpen i kafeteriaen etter foredragene våre. Listen står på siste side helt til høyre som vanlig. Det er kommet en tilføyelse: *Data 2 bes ta skiftet 12.oktober.*

Det blir ikke felles servering 17.september fordi det blir i arbeidstiden for studentene.

Nye studiegruppetilbud fra høsten

Nye datagrupper

Hvis det er stor nok interesse, planlegger vi å starte datagrupper for nybegynnere både i Spjelkavik og i sentrum til høsten. I Spjelkavik blir det annenhver fredag kl. 1100 – 1300 på Spjelkavik Seniorsenter. Tidspunkt for gruppa i sentrum er ennå ikke klart.

En forutsetning for å bli med er at gruppemedlemmene disponerer egen bærbar PC.

**Interesserte bes ta kontakt med studiekoordinator Per Øfsdahl,
tlf. 70 15 02 57, mobil 971 77 473, e-post per.ofsdahl@adsl.no**

Til alle spanskinteresserte!

I fjor startet vi en spanskgruppe i regi av Pensjonistuniversitetet, og vi ble etterhvert 11 medlemmer.

Det er viktig å presisere at dette er en **gruppe**, ikke et kurs. Vi har forskjellig bakgrunn når det gjelder ferdigheter, noen er interessert i å lære spansk fra begynnelsen av, noen har tatt forskjellige kurs, noen har en gammel spanskartium, noen har bodd i Spania osv.

Interessen har vært upåklagelig og miljøet og frammøtet godt, men det sier seg selv, at med så forskjellig bakgrunn er det vanskelig å finne fram til et opplegg som passer for alle. Noen er derfor innstilt på å bli med i en nybegynner-/repetisjonsgruppe til høsten.

Derfor har vi tenkt å danne en spansk hovedgruppe med **to undergrupper**:

en *nybegynner-/repetisjons*-gruppe og en annen for «*viderekomne*», med mulighet til å veksle mellom gruppene.

Som sagt, dette er gruppevirksomhet, ikke kurs. De som ønsker kurs og vil ha strukturert, målrettet undervisning anbefales å melde seg på kurs f.eks. ved Folkeuniversitetet eller private kurs. I gruppen legger vi vekt på at alle skal få delta etter interesse og evne uten prestasjonskrav. Det sosiale er viktig, man skal kose seg i gruppen og få anledning til å vinne venner med samme interesser, og også få mulighet til å samarbeide privat.

Vi oppfordrer derfor alle som har interesse for å lære spansk eller videreutvikle sine spanskkunnskaper om å ta kontakt med Gunnlaug Lade eller Per Øfsdahl.

Vel møtt til høsten!

Orienteringsmøte Spjelkavik Seniorssenter tirsdag 25. august kl. 1330.

Foreløpig leder: Gunnlaug Lade, Lerstادتoppen 38, 6014 Ålesund, tlf. 70 15 50 04 / mob. 951 274 34
e-post: gunnlade@frisurf.no

Studiekoordinator: Per Øfsdahl, Brennevegen 13, 6013 Ålesund, tlf. 70 15 02 57/ mob. 971 77 473
e-post: per.ofsdahl@adsl.no

Mer studiegruppeinformasjon

Slektsforskning

Mange vil bli inspirert av opplegget torsdag 29.oktober når Ragnar H. Albertsen så levende forteller om FylkesFotoArkivet i Møre og Romsdal. Noen av dem har vært med på dette tidligere kom på den idéen at vi kanskje kunne starte en gruppe som vi kan kalle *Slektsforskning*. Tenk gjennom dette, snakk med likesinnede som du kjenner, og så kan man møtes i kafeteriaen etter foredraget for detaljer.

Lokalhistorie

Likeledes er det mange av våre medlemmer som er breiddfull av lokalkunnskap, ting som ikke er tilstrekkelig nedtegnet for ettertiden. Kan dere som sitter med denne kunnskapen komme sammen etter et av våre møter og bli enige om å danne en gruppe som kan kalles *Lokalhistorie*?

Operaturen siste nytt:

Turen til operaen "**Carmen**" er fulltegnet og går som planlagt. Vi har faktisk også noen som står på venteliste, i tilfelle sykdom eller annet forfall skulle inntreffe.

Avreisen blir som tidligere annonsert: Fra Rutebilstasjonen i Ålesund torsdag den 15. oktober kl. 0900. Bussen tar da den vanlige bybussruta til Moa og avgang derfra blir ca. kl. 0930.

Ingen har meldt ønske om å bli tatt opp på Shell-stasjonen i Blindheimsbreivika, og vi kjører derfor direkte til Sunde. Lunchstopp med omvisning etc. på Ivar Aasen-tunet, vi beregner ankomst til Nordfjord på tidlig ettermiddag.

Hilsen, Carl Erik

Fremtidige turer

Vi har fått berettiget kritikk for at det i begeistringsrus ble laget tegningsliste allerede under hjemtur fra en veldig god tur på alle måter. Det har da ført med seg at andre ikke har fått plass neste året. Vi må bare beklage at konsekvensen ble en helt annen en tilsiktet.

Vi skal heretter lage tegningslister slik at alle har en mulighet til å tegne seg i tur og orden.

At det blir årlig tur til **Nordfjord** tar vi som gitt, vi legger inn hotellbestilling ett år i forveien for sikkerhets skyld. Men noen av oss kan godt tenke seg en tur til **Peer Gynt-spelet på Golå**. Gi oss et vink om du kan tenke deg det. Vi bør være tidlig ute.

Styret

OM BØKER:

"Hjem", Anne Karin Elstad, Aschhoug, 2006, 399 sider

Anne Karin Elstads erindringer fra tidligste barndom og oppvekst til hun som tenåring flytter hjemmefra.

I intervju kan en ofte lese spørsmålet: "Hva kunne du ikke leve foruten?" For mange av deltagerne på Litteraturgruppe 2, vil svaret være "Bøker"! Vi henter store opplevelser i bøkernes verden. Noe ganger helt nytt og fremmed; tankeflukten krysser mange grenser. Andre ganger nikker vi gjenkjennende: "Slik var det! Akkurat silk!"

Anne Karin Elstads "Hjem" tilhører den siste kategorien: Vi kjenner oss igjen i hennes erindringer fra barndom og oppvekst i Valsøyfjorden på Nordmøre. Mange av våre egne erfaringer stammer fra samme periode, og det er nesten som hilse på gamle kjenninger når vi blar oss gjennom boka. Det strikse samfunnet med sine strenge normer og regler vekker mange minner, og gjennom Anne Karin Elstads fortelling får vi ta del i store sorger og mange gleder. I litteraturgruppa stusset noen av oss over at en såpass ung jente kunne ha så mye ansvar og så tunge plikter, men slik var det nok for henne, og da godtar vi det.

Anne Karin Elstad har mange lesere og et omfattende forfatterskap. Boken hun skrev om sine erfaringer etter et hjerneslag ble til veldig stor hjelp for andre som hadde høstet samme erfaring. Forfatteren har stor innsikt og skriver slik at det er lett å identifisere seg med mye av det hun har opplevd.

RR, Litteraturgruppe 2

Bruk nettsiden vår

Se på nettsidene våre om mer informasjon:

www.puiaa.no

Her forsøker vi å legge frem stoff som har stått i medlemsbladet, men utvidet med både bilder og tekst.

Dessuten vil du finne stoff som ellers ikke blir offentliggjort gjennom papirmedia.

Har du stoff du ønsker lagt ut er du velkommen til det.

Kursending

Studiekoordinator og noen gruppeledere har fremmet forslag om at vi omdanner litt noen av datagruppene etter nyttår. Gruppevirksomheten fortsetter som før, spesielt med henblikk på nykommere, og der er behovet fremdeles stort for spredning for å komme igang.

Når det hoppes veldig mye faglig, er det ikke så lett å få overblikket. Det kan derfor være fornuftig for noen å samle seg mer om ett og ett tema, men fremdeles etter behovet som kommer frem. Tenk litt på hva som kan være aktuelt.

SAMORDNING = FORSKJELLSBEHANDLING.

Den som føler seg urettferdig behandlet, kjenner seg nedvurdert på en slik måte at det kan gå ut over den daglige trivsel. Rettferdig økonomi gjelder like mye for pensjonistens trivsel som for en hver annen.

Oppstillingen nedenunder viser at en gift pensjonist i tidsrommet 1.05.00-1.05.10 blir trukket i alt **kr. 110.344,-!** Det kalles samordning. Med et snitt på 130 000 pensjonistektepar i Norge blir det samlede trekk i disse 10 år fra 260 000 pensjonister på nærmere **29 milliarder!** Det er ikke NAV som beholder disse pengene. De beholdes av finansdepartementet. Jeg har snakket med pensjonistektepar som er oppgitt p.g.a. denne forskjellbehandling. Når jeg så spør om hvorfor de ikke protesterer, så får jeg alltid svar som: Det nytter ikke./ Vi har ikke greie på dette./ Ingen hører på oss./ Vi klarer oss selv om det er uforskammet dårlig gjort av de som bestemmer. /Vi orker ikke å lage bråk./ Er det slike resignerte svar myndighetene benytter seg av?

SAMORDNINGENS TALL:

	Grunnbeløp	Samordning	Utbetalt	%
Mai 00	49 090,00	12 272,50	36 817,50	25
Mai 01	51 360,00	12 840,00	38 520,00	25
Mai 02	54 170,00	13 542,50	40 627,50	25
Mai 03	56 861,00	11 372,20	45 488,80	20
Mai 04	58 778,00	10 286,15	48 491,85	18
Mai 05	60 699,00	9 104,85	51 594,15	15
Mai 06	62 892,00	9 433,80	53 458,20	15
Mai 07	66 812,00	10 021,80	56 790,20	15
Mai 08	70 256,00	10 538,40	59 717,60	15
Mai 09	72 881,00	10 932,15	61 948,85	15
Mai 10				
	603 799,00	110 344,35	493 454,65	

Tilhengere av samordningen viser til at enslige ikke har noen å dele boutgifter og andre utgifter med. Dette er helt riktig, men det har ingen ting med den enkeltes pensjon å gjøre. Det beløp som trekkes fra ektepar kommer ikke de enslige til gode. Staten tar, som nevnt, de pengene.

Videre er det vel kjent at det offentlige har mindre utgifter med gifte pensjonister fordi ektefellene støtter og hjelper hverandre så godt de kan når behovet er der. Da er det forståelig at mange føler seg urettferdig behandlet ved å måtte "betale ekstra" fordi de er så heldige å få være 2. *Det er viktig å poengtere at dette ikke må bli noen diskusjon mellom enslige og gifte om hvem som skal ha hva.* Her spørres det kun om den ordning som praktiseres er riktig i og med at staten beholder pengene. Hva med de som deler husholdning og som ikke har papirer på å være gifte/samboere?

Et stort antall medier er skremmende lunkne til å ta opp denne problematikk. De er ikke interessert. Våre folkevalgte, fra ytterste høyre til ytterste venstre, som selv har sikret seg "gullpensjoner" uten samordning, viser også total mangel på interesse. Riktig nok ble samordningsprosenten i tidsrommet 2003-2005 redusert fra 25% til 15%. Siden har det stått stille. Jeg tenker ikke her på den årlige regulering av pensjonen, men om å få beholde det man får. **Det er våre minstepensjonister som får det høyest prosentvise fradrag!** Jeg har bedt våre politiske partier og folkevalgte om å flagge sin mening om denne ordning i sine program. Hittil har ingen svart! Tør de ikke? Det synes som om våre folkevalgte har glemt at samfunnets kvalitet også måles blant annet i hvordan man behandler sine eldre. Det svares ikke på "utidige" henvendelser fra grasrota!

Jeg oppfordrer landets pensjonister til høsten kun å stemme på de partier som i sitt program tydelig flagger partiets mening til dagens ordning, enten de vil sette sluttstrek eller ei for denne forskjellsbehandling.

Om hundrede Aar er alting glemt

Jeg driver iaften og tænker og strider,
jeg synes jeg er som en kantret Baad,
og alt hvad jeg jamrer og alt hvad jeg lider
saa ser jeg mig ingen Raad.

Men hvi skal jeg være saa haardt beklemt?
Om hundrede Aar er alting glemt.

Da hopper jeg heller og synger en Vise
og holder mit Liv for en skjøn Roman.
Jeg æter ved Gud som en fuldvoksen Rise
Og drikker som bare Fan.

Men hvis skal jeg fare med al den Skjæmt?
Om hundrede Aar er alting glemt.

Saa stanser jeg virkelig heller Striden
Og ganger tilsjøs med min pinte Sjæl.
Der finder nok Verden mig engang siden
Saa bitterlig druknet ihjæl.

Men hvi skal jeg ende saa altfor slemt?
Om hundrede Aar er alting glemt.

Aa nei, det er bedre at rusle og leve
og skrive en Bok til hver kommende Jul
og stige tilslut til en Versets Greve
og dø som Romanens Mogul.

Da er det nu blot dette som gjør mig forstemt:
Om hundrede Aar er alting glemt.

(Det vilde Kor av Knut Hamsun utkom i 1904)

Johs. Havnevik

Referat fra Johs. Havneviks foredrag om Hamsun

28.mai foredro Johs. Havnevik om Knut Hamsun. Han tok utgangspunkt i Kolloen's to biografier: *Svermeren* og *Erobreren*. Han gledet da en stor forsamling med et lite utdrag av Hamsuns omfattende arbeider. Men nok til at vi fikk belyst flere av hans mange forfattersider. Blant annet hans avisinnlegg i forbindelse med krigen; det var ukjent for mange av oss. Men at disse har satt dype spor i mange gjennom mange år, det forstår vi godt.

I disse dager er hans museum nettopp åpnet, og det er poengtert at det er hans forfatterskap som bør leve videre. Det samme poenget gjorde Johs. Havnevik, og han åpnet interessen for å gå videre inn i Hamsuns verden.

Vi har så ofte hørt akkurat det berømte sitatet fra Hamsuns hånd som er gjengitt over, men de færreste kjenner vel hvor det er hentet fra. Vi tar det derfor alt med her. Takk til Johs.

What marriage is

Marriage is sharing as husband and wife

the magic and meaning love brings to your life.

It's laughing about funny moments you've known,
and looking back fondly on ways you've both known.

It's being a couple and also best friends;
together in solving the problems life sends.

It's loving each other in all that you do -

with a bond that grows sweeter your whole lifetime through.

Rett-e-skrivning

Det synes som om vi er i ferd med å få nye retteskrivningsregler, her prøver:

Det gir seg utslag bl.a i nye foreskrifter – hvis du ikke følger disse blir det ulovlig. Da blir det gøy å fantasere litt omkring hva de nye ordene egentlig beskriver:

Bakerbutikken selger nå kaken skillepadder og de har loffeskiver, skobutikken selger støvletter, i matbutikken finnes eggkartonger (og hvalnøtter).

Mange i nærheten forhandler byggevarer. Der finnes det brekkjern, samt hekkesakser og hekkebein, som kan være bra å ha i disse hekketider.

Det er mange giftebomber langs kysten, man trenger derfor liveline. Da er det tryggere å dra på pilegrimsreise.

Når man så går gjennom svalegangen inn til sitt lønnekammer for å tenke litt, da må man gå innom spisekammerset for å få seg en matebit også (hvis ikke veggedyrene er der).

Her sitter jeg på min sengekant, bra jeg ikke er fisefin.

Vennlig hilsen

Reth E. Skrivning

DET BÄSTA

Av Karin Boye

Det bästa som vi kan äga,
det kan man inte giva,
det kan man inte säga,
och inte heller skriva.

Det bästa i ditt sinne
kan intet förörena.

Det lyser djupt där inne
för dig och Gud alena.

Det ä vår rikdoms räga
att ingen ann kan nå det.
Det är vårt armodis plåga
att ingen ann kan få det.

Tanker

Jeg har et skrin
Som rommer alle tankene mine
Et fint gammelt skrin
Med lås
Og en nøkkel
Som bare jeg vet hvor er
Skrinet er fullt av tanker
Noen gode
Noen vonde
Noen jeg helst ikke tenker
Noen små
Kanskje noen om deg
Noen veldig store
Noen jeg ikke helt har kontroll på
Mange tanker
Det er rart å tenke på
At når jeg er borte
Og noen andre finner nøkkelen
Og låser opp skrinet
Så er det tomt

Gudskjelov for det

Knut Knutsen i Fra sans og forsamling, 2004.

Redaksjonen antar at vi bare må gjette oss til hvilken erfaring et av våre anonyme medlemmer har når bladkomiteen får tilsendt følgende enkle ytringer.

Det eneste sikre ved makten, er at du vil miste den en dag.

En politikers styrke ligger ofte i hans motstanders svakhet.

Det er summen av politiske slag i luften som skaper det kompliserte samfunn.

Stortinget kan ombestemme en statsråd som har bestemt seg.

Det hjelper ikke å være leder i finanskomiteen, når kona di sier at du skal støvsuge.

Politikere burde være så ærlige at man til enhver tid kunne kjøpt bruktbil av dem.

De fleste av oss kommer med Guds hjelp aldri inn på Stortinget.

Hva er et nyord?

Hver dag blir de nye tekstene i Norsk aviskorpus sjekket mot allerede registrerte ordformer og det produseres en liste over ord som ikke fantes fra før. Sammenligningsgrunnlaget er omfattende og utgjør mengden av ord som finnes i all elektronisk tekst som er tilgjengelig ved Aksis (bl.a. inkludert alle fullformene i Bokmålsordboka).

Av de 200.000-250.000 løpende ord som legges til i tekstkorpuset, er **1000-1500 nye ordformer daglig**. Nyordslistene blir brukt som grunnlag for leksikografisk arbeid og legges inn i en nyordsdatabase med informasjon om ordklasse, morfologi osv.

Hver dags fangst ligger på: <http://avis.uib.no> og det er mye artig å se!

Litt rundt noen av foredragene utover høsten

Hvor i all verden er Kjell Flems plass her i Ålesund?

Svaret får du 24.september hvis du ikke allerede vet det. Da skal Liv Møller-Christensen foredra om **Byutvikling eller byavvikling**. Vårt bystyre har avslått et tilbud om betalt arkitektkonkurranse (les f.eks: byutvikling) fra Stiftelsen Holm. Dette har satt byen på ende, eller er det på høykant? Idet medlemsbladet skal i trykken kommer det beskjed om at Liv og to andre initiativrike damer som brenner for byen vår starter underskriftskampanje for å få minst 300 underskrifter med krav om at bystyret omgjør sin beslutning. Listene skal ut på offentlige steder rundt i byen.

Gamlebyen Ålesund er en bydel med særpreg! Poenget er vel å ta vare på alt som bidrar til å bevare særpreg, samtidig som byen kan gjennomgå en helhetlig utvikling i pakt med moderne krav til levedyktighet på bred basis: infrastruktur, energihensyn, trivsel, næringsvilkår, kultur f.eks, i vilkårlig rekkefølge.

Samtidig har vi den nye bydelen i Indre Ålesund som tar form som en egen bydel, uavhengig av sentrumsdelen.

Dette skal bli veldig spennende. Nå har vi en mulighet som vi ikke kan la gå fra oss. Ålesund sentrum ble bygget opp igjen slik vi nå ser i hovedtrekk fremdeles, i tiden 1904-07.

FylkesFOTOarkivet er langt mer spennende enn man tror. Dette vil du få oppleve når du møter opp 29.oktober og bidrar **interaktivt** med **Ragnar H. Albertsen**. Dette blir et møte hvor du kan være med å bestemme innholdet.

Vi ser også med stor glede frem til våre utenbys foredragsholdere:

Arne Johannesen, leder av Politiets Fellesforbund, og et velkjent ansikt fra nyhetene i media vil vi møte torsdag 17.september klokken 1100 på formiddagen, så langt vi vet i øyeblikket. Hans foredrag *Kriminalitets- og rusutfordringer i eit samfunnsperspektiv* setter søkelyset på en viktig side av samfunnet vårt, og få vet vel mer om slike temaer enn han gjør.

Ikke minst gleder vi oss til å møte **Gunnar Stålsett** mandag 12.oktober for å en betenkning om *Toleranse i en flerkulturell verden*. Han er uten tvil en fremragende person som kan fortelle oss om alle de hensyn vi må må, bør og kan ta for å få verden til å gå videre.

Begge disse to foredragene er et resultat av et godt samarbeid med Senioruniversitetet i Ulstein. Det er da slik at vi må ta hensyn til en rekke ting som bryter med vår standard rutine om *siste torsdag i hver måned* for å få dette til. Vi ber om forståelse for det, og ønsker alle møtt.

Ja da, ja da — vi vet at dette bildet ikke passer helt inn sammen med innholdet på denne siden.

Det er bare det at innsenderen insisterte på påminnelsen passet så svinaktig godt inn akkurat i disse tider. Og så måtte vi bare kile det inn der det var plass. Sorry.

Men fra spøk til alvor i disse H1N1-tider:

Hvis det har litt for seg, så hold deg hjemme noen dager, det har vi bare godt av, alle sammen.

Vi gjør kjent at når du betaler inngangsbilletten på temaforedragene våre, så lodder vi ut en liten premie bare for moro skyld. Håper du har litt glede av det!

Byen vår-gruppen på besøk til ODIM

Byen vår hadde en fremragende tur til ODIM i Hjørungavåg i mai 09. Her er til venstre Sverre Rye Torben og Finn-Ove Kvalsvik som ledet oss.

Vår gruppe bestod av Per-Henry, Einar, Carl Erik, Kjersti, Ole, Per, Aase og Sjur (bak kameraet).

Vi ble mektig imponert over måten de har greidd å samarbeide med kundene for å finne løsninger på problemer. At vi ikke var alene om dette ble bekreftet noen dager senere ved at ODIM i skarp konkurranse med 37 andre forslag ble gitt **Fylkesprisen for Årets bedrift 2008**. I sin begrunnelse sier fylket at Odim "er nyskapende, har positiv utvikling, god økonomi, tilfredsstillende miljøprofil og bør fremstå som motivator for næringslivsleiarar i fylket til innsats for

samfunnet". Odim har hovedkontor i Hareid kommune, og ble etablert i 1974. Over hele verden er det nå 813 ansatte.

Teknologisjef Sverre Rye Torben viste oss en rekke dataanimasjoner som demonstrerte hvordan de forskjellige systemløsningene de leverer til oljesektoren over hele verden fungerer. Her demonstrerer han et problem med resonans i en kabel som legger ut 250 tons plattform ned på store dyp. Oppgaven de måtte løse var at gjenstanden nede på dypet ikke måtte bevege seg mer enn noen centimeter, selv om båten skulle bevege seg atskillige meter i bølgene på overflaten.

Tidligere ble det brukt metall kabel for å utføre nedsenking på havbunnen, men når det etterhvert ble behov for å gjøre dette helt ned på 3.000 meter, vil en slik kabel veie like mye som produktet de skulle senke ned. Nå brukes det en fiberkabel som omtrent er vektløs i vann, og de kan utføre tunge oppdrag helt ned på 7.000 meters dyp.

Produksjonssjef Finn-Ove Kvalsvik var meget engasjert og tydelig et uttrykk for den innsatsen som de ansatte står for.

Når idéen er født og løsningen er klar i datamaskinene, er det det tekniske arbeidet som gjenstår. Han forklarte hvordan de får produsert en del gjenstander forskjellige steder, og måten de sikres på for å ha lang levetid.

Kravene er høye, og bedriften følger opp produktene de leverer på en gjennomtenkt måte over lang tid ute i felten. Derfor har de god kontakt med brukere, og yder service som gjør at de har godt omdømme.

Det er således imponerende at de i trange tider for mange har økt omsetningen med 24% fra siste års første kvartal, og at ODIM har en ordresreserve på hele 2,1 milliarder kroner.

Fortsettes neste side

Kontakt til studiegrupeledere:

Andreassen, Ragnhild; 70131235, ragnhila@online.no
Dahl, Olav; 70215102
Flatmark, Gerd; 70120636
Hansen, Terje; 70141793, terje.b.h@adsl.no
Hatlø, Astrid; 70143085, astrid.hatlo@adsl.no
Haugsbø, Aud, 70154648,
Hole, Johan; 70147016, ARNK-ho@online.no
Holte, Liv; 70143132, liv.holte@hotmail.com
Krokenes, Ester, 70142515, ekroke@gmail.com
Lade, Gunnlaug; 70155004, gunnlade@frisurf.no
Marø, Erna; 70155781, ernamaro@online.no
Myklebust, Per, 70146576, pemykl@adsl.no
Mjelva, Egil, 70126976, emjelv@frisurf.no
Ratvik, Trygve, 70146702, trygv@online.no
Stoknes, Per Gunnar; 70143620, pgs@adsl.no
Vidnes, Per-Arne; 90722492, pavidnes@frisurf.no
Øfsdahl, Per; 97177473, per.oftsdahl@adsl.no

Har du oppgitt din e-postadresse til oss?

Denne utgaven av medlemsbladet blir sendt ut i elektronisk form (pdf-fil) til alle som har oppgitt e-postadressen sin. I tillegg blir selvfølgelig bladet sendt ut i papirform som tidligere. Det er slett ikke meningen at du skal trykke ut bladet på papir selv. Hvis du bare mottar papirform, og ikke i e-post, da har vi ikke fått med oss adressen. Send den da til erl.paul@online.no

Hjelp oss begge med korrekt adresse

Vi er veldig takknemlig om du husker å gi oss melding om du flytter til ny adresse, eller får nytt telefonnummer, eller om du endrer e-postadresse.

Det er alltid noen som vi ikke rekker med verken medlemsblad og annen informasjon som det kanskje haster litt med. Det er hjelp til selvhjelp.

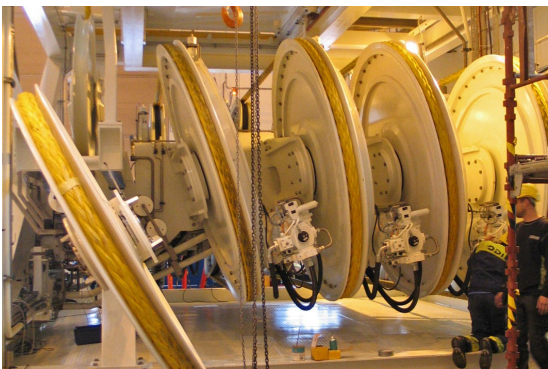
Forts fra s.9:

Finn-Ove Kvalsvik svarer på inngående spørsmål fra gamlekara, mens Carl Erik har holdt på med tau en stund og tar det litt lugnt akkurat da.

Svaret er at det kan brukes til å senke en last på 250 tonn ned på 3.000 meters dyp. Større oppgaver kan løses også.

De eldre kablene av metall tar skade av bruken de utsettes for, og må skiftes ut i sin helhet etter forholdsvis få oppgaver. ODIM's løsning ligger i å bruke fibertau, og slitasjen på tauet måles av datautstyr hele tiden. Når et stykke da viser seg å være blitt svekket, kan den delen av tauet fjernes, og så spleises tauet sammen igjen, og er like godt som nytt igjen!

Når tauet løsnes fra lasten nede i dypet er det omtrent vektløst, og da må det strammes opp før det legges inn på kabeltromlene ombord i skipet. Denne mekanismen er veldig enkel i prinsipp, men fungerer ypperlig i praksis.

En slik CTCU koster omtrent 50 millioner kroner, og tar mye plass. Derfor lages egentlig denne strekkkontrollen først, og båten bygges etterpå for at det skal fungere best.

Størrelsen kan man få et inntrykk av ved å legge merke til de to karene nede i høyre hjørne.

Hjulene som fører tauet er datastyrt slik at de beveger seg individuelt fremover og bakover - samtidig som de roterer med forskjellig hastighet i to retninger når nødvendig.

Før en herlig løsning!

Selv om datateknikken var kjernen i hele konseptet må tingene lages i praksis. Vi kunne ikke la vær å legge merke til Arild Flote (Montør/Service) der han brukte meterstokken i kuttemaskinen og laget deler med millimeteres nøyaktighet.

Godt verktøy er halve jobben, men kunnskapen til å bruke verktøyet er den andre halvparten, sies det fremdeles. Og så må vel gode idéer telle atskillig?

Pensjonistuniversitet i Ålesund, Byen vår-gruppen, takker og bukker for den flotte omvisningen vi fikk.

foto: Tony Hall

NY BOLIG + FINANSIERING + FORSIKRING

Hos oss får du alt på ett sted

Møre Eiendomsmegling er datterselskap av Sparebanken Møre. Du finner prospekt av eiendommer til salgs i alle bankens kontor. Kunderådgiverne i Sparebanken Møre kan hjelpe deg å skrive ut prospektene, og de formidler kontakt med meglere, hvis du ønsker det.

Sparebanken Møre har dyktige kunderådgivere med bred kunnskap innen økonomisk rådgivning. De vil hjelpe deg å finne både finansiering og forsikring som passer deg og din livssituasjon. Ved å samle bank- og forsikring på ett sted blir det enklere å holde oversikt.

Velkommen innom!

Møre Eiendomsmegling, St. Olavs plass, Ålesund

moremegling.no

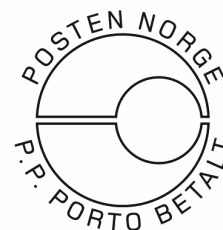
MØRE EIENDOMSMEGLING

Adresselapper settes her

Returadresse ved feil adresse:

Pensjonistuniversitetet i Ålesund
v/ Sjur Brande
Nybøbakken 8, leil 9
6011 Ålesund

B

Tillitsmenn 2009:

Leder Sjur Brande, Nybøbakken 8, seksjon 9, 6011 Ålesund, Tlf 7013 7622 og 9220 3697, sjur.brande@adsl.no

Nestleder og kasserer Erling Paulsen, Gamleveien 36, 6015 Ålesund, Tlf 7015 5290 og 9056 0355, erl.paul@online.no

Studiekoordinator Per Øfsdahl, Brenneveien 13, 6013 Ålesund, Tlf. 7015 0275, 9717 7473, per.oftsdahl@adsl.no

Sekretær Gunnlaug Lade, Moa Park, 6018 Ålesund, Tlf 7015 5004 og 9512 7434, gunnlade@frisurf.no

Styremedlem Målfrid Mogstad, Nedre Strandgt. 37, 6004 Ålesund, Tlf. 9924 0464, mmogstad@hotmail.com

Varamann Norma Strand Kjerstad, Åsehagen 15, 6017 Ålesund, Tlf 7014 1071 og 9548 8507, norma.kjerstad@gmail.com

Varamann Einar Røssaak, Kr. Randersvei 5, 6007 Ålesund, Tlf. 7012 1229, enar.rossaak@adsl.no

Redaksjonskomiteen består av:

Kjersti Torben, tlf. 7013 0330, kjersti.torben@online.no og Bjørg Bang, tlf. 7014 2924, bjorg.bang@gmail.com

Bjørn Lamborg, tlf. 7013 8265, bjorn@lamborg.no og Sjur Brande, tlf 9220 3697, sjur.brande@adsl.no

Det internasjonale U3A-konseptet kom til Norge i 1982 gjennom Folkeuniversitetet, og har spredd seg over hele landet. Selv om visjonen for U3A er den samme for alle, er arbeidsmåten forskjellig. Dette skyldes personers engasjement, og miljøet på stedet. All U3A-aktivitet er i utgangspunktet en selvstendig virksomhet, men med en felles visjon. Hos oss uttrykker vi vår visjon med denne ordlyden:

1. Først og fremst å vekke **lysten til å lære**, og derved stimulere til egen aktivitet;
2. dernest å gi pensjonister mulighet til å **ta styring over eget liv**;
3. og ikke minst det å være med i et **sosialt nettverk** sammen med likesinnede.

Oppdatert: 16.06.2009	Ålesund Pensjonistuniversitets møteplan høsten 2009													
Grupper	Leder	Dager	Kl.	Sted	August	September	Oktober	November	Des	SERVERING				
Data 1	Ester Krokenes	Fredag	1100-1300	Spj.vik Seniorsenter	28	11 25	9 23	6 20	4	26.11.09				
Data 2	Aud Haugsbø	Onsdag	1000-1145	Spj.vik Seniorsenter	19	2 16 30	14 28	11 25						
Data 3	Per-Arne Vidnes	Onsdag	1000-1145	Spj.vik Seniorsenter	26	9 23	7 21	4 18	2					
Data 4	NN (ny gruppe)	Fredag	1100-1300	Spj.vik Seniorsenter		4 18	2 16 30	13 27	11					
Spansk 1	NN (ny gruppe)	Tirsdag	1330-1530	Spj.vik Seniorsenter	25	1 15 29	13 27	10 24	8					
Spansk 2	Gunnlaug Lade	Tirsdag	1330-1530	Spj.vik Seniorsenter	25	8 22	6 20	3 17	1					
Litteratur 4	Liv Holte	Onsdag	1200-1400	Spj.vik Seniorsenter		9 23	7 21	4 18	9					
Kunstmaling	Terje Bugge Hansen	Tirsdag	1200-1400	Spj.vik Seniorsenter	18	1 15 29	13 27	10 24						
Helse & velvære	Per Gunnar Stoknes	Etter avtale												
Data 5	NN (ny gruppe)	Mandag	1000-1145	Ål.bibl. 385/386	24	7 21	5 19	2 16 30						
Engelsk litteratur	Ragnhild Andreassen	Mandag	1000-1145	Ål.bibl. 385/386	31	28	12 26	9 23	7					
Litteratur 1	Olav Dahl	Tirsdag	1200-1345	Ål.bibl. 385/386	25	8 22	6 20	3 17	1					
Litteratur 2	Erna Marø	Mandag	1200-1345	Ål.bibl. 385/386	17 31	9 * 28	12 26	9 23	7					
Litteratur 3	Gerd Flatmark	Mandag	1200-1345	Ål.bibl. 385/386	24	7 21	5 19	2 16 30						
Byen vår	Egil Mjelva	Tirsdag	1000-1145	Ål.bibl. 385/386	25	8 22	6 20	3 17	1					
Digital foto	Per Myklebust	Tirsdag	1000-1200	Ål.bibl. 385/386	18	1 15 29	13 27	10 24						
Media	Johan Hole	Onsdag	1000-1145	Ål.bibl. 385/386	19	2 16 30	14 28	11 25		27.08.09				
Kunst	Astrid Hatløy	Onsdag	1200-1345	Ål.bibl. 385/386	19	2 16 30	14 28	11 25		24.09.09				
Samfunn	Trygve Ratvik	Onsdag	1200-1345	Ål.bibl. 385/386	26	9 23	7 21	4 18	2	29.10.09				

Studiekoordinator: Per Øfsdahl, Brennevegen 13, 6013 Ålesund Mob.tel.: 97 17 74 73 E-adr.: per.oftsdahl@adsl.no

Studiegruppene må være oppmerksomme på når de skal hjelper til med servering av kaffe og rydding på temamøtene.

* Grupperom opptatt 14/9 pga valget. Møtet flyttet til onsdag 9/9 kl 1000-1145.

Medlemskap er åpent for all pensjonister og andre over 60 år.

Medlemskap er uavhengig av tidligere utdanning og yrkesmessig bakgrunn.